Č.j.: VP/S 48/01-160 V Brně dne 17.května 2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v řízení zahájeném dne 10.4.2001 na základě žádosti Ministerstva průmyslu a obchodu ČR ze dne 6.4.2001 č.j. 19386/01/5240 o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře ve spojení s § 18 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, rozhodl podle § 6 odst. 4 písm. a) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře takto:

Řízení o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory na Podporu pro nakládání s radioaktivními odpady ve výši 15 mil. Kč se

zastavuje.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 10.4.2001 žádost o povolení výjimky (dále jen „žádost“) podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen „zákon“), kterou podalo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (dále jen „MPO“) dopisem ze dne 6.4.2001 č.j. 19386/01/5240.

Údaje získané z žádosti o povolení výjimky :

- poskytovatelem veřejné podpory je MPO
- ministerstvem nebo orgánem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je MPO
- kontaktní osobou je Ing. F. Šuranský, pověřený řízením odboru jaderné energetiky MPO
- název programu veřejné podpory Podpora pro nakládání s RAO
- druhem programu podpory je dotace v oblasti nakládání s jadernými odpady
- míra podpory jako podílu výše veřejné podpory k nákladům bude 1 – 100 %
- jako forma poskytnutí veřejné podpory je uvedeno přímé poskytnutí finančních prostředků
- počet let trvání podpory je 10let
- počet příjemců veřejné podpory je ménší než 10

Podklady pro rozhodnutí

- žádost o povolení výjimky podle ustanovení § 6 zákona spolu s průvodním dopisem
- plán činnosti a rozpočet Správy úložišť radioaktivních odpadů na rok 2001
- výroční zpráva o činnosti Správy úložišť radioaktivních odpadů (dále jen „Správa“) v roce 2000
- smlouva o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu uzavřená mezi MPO a Správou
- materiál „Zajištění bezpečnosti a údržby úložišť Richard a Bratrství a monitorování úložiště Hostim“

Právní analýza

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé). Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi ČR a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží.
Čl. 64 odst. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24.6.1998 s účinností od 11.7.1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č. 1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé ze dne 24.6.1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bod (iii) a odst. 2, podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi ES a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bod (iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO (dále jen „Prováděcí pravidla“)).

V čl. 2 Prováděcích pravidel se stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů veřejných podpor s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel článku 87 Smlouvy o založení Evropského společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora ES a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle článku 4 odst. 3 Prováděcích pravidel.

V řízení o povolení výjimky podle § 6 zákona při posuzování otázky, zda se jedná o veřejnou podporu, je třeba vycházet z definičních znaků zakázané veřejné podpory stanovených v § 2 odst. 1 zákona. Veřejnou podporou se dle § 3 písm. a) zákona rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory, poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním úřadem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. Pokud je tato podpora poskytována způsobem narušujícím nebo hrozícím narušením hospodářské soutěže tím, že zvýhodňuje podnikání nebo odvětví výroby v míře, v níž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie, jedná se o zakázanou veřejnou podporu ve smyslu § 2 zákona. V § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že zákaz veřejné podpory podle odst. 1 platí, pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nepovolil výjimku.

V předložené žádosti MPO navrhuje poskytování dotací na podporu Správě.V České republice jsou v současné době dvě úložiště – „Richard“ v Litoměřicích, kde byly uloženy první radioaktivní odpady v roce 1964 a úložiště „Bratrství“ v Jáchymově, kde jsou ukládány odpady od roku 1972. V letech 1959 až 1964 bylo v provozu ještě úložiště „Hostim“ u Berouna, které je v současné době uzavřeno a průběžně monitorováno. Tato úložiště byla zřízena a provozována Ústavem pro výzkum, výrobu a využití radioizotopů. V roce 1994 byl tento ústav transformován na společnost NYCOM, a.s., v níž vznikla samostatná divize Ekologie, která zajišťovala provoz výše uvedených úložišť. Divize Ekologie byla později transformována na ARAO, a.s.

V roce 1997 nabyl platnosti zákon č.18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), který v § 25 postuloval odpovědnost státu za ukládání radioaktivních odpadů – „Stát ručí … za bezpečné ukládání všech radioaktivních odpadů, včetně monitorování a kontroly úložišť i po jejich uzavření“. K zajištění této povinnosti zřídilo MPO Správu úložišť radioaktivních odpadů. Správa odkoupila od ARAO, a.s. na konci roku 1999 uvedená úložiště a je tedy jejich vlastníkem a provozovatelem. Atomový zákon vychází v § 24 ze zásady „producent platí Správě vše“. Veškeré příjmy a platby procházejí tzv. jaderným účtem, jehož správcem je Ministerstvo financí ČR. Plán činnosti včetně finančního plánu Správy je každý rok schvalován vládou ČR.

Využití finančních prostředků se uskutečňuje na základě smlouvy mezi Správou a MPO, která stanovuje na které konkrétní činnosti mohou být tyto prostředky využity. Jedná se zejména o zajištění nakládání s radioaktivními odpady uloženými před nabytím účinnosti atomového zákona, zajištění monitoringu úložiště Hostim či nakládání s radioaktivními odpady, které byly dopraveny na území ČR ze zahraničí a nelze je vrátit. Prostředky jsou tedy na neinvestiční činnosti a jejich využití je podmíněno dodržením příslušných pokynů Ministerstva financí ČR a MPO. Po skončení platnosti smlouvy provádí odbor kontroly MPO kontrolu využití přidělených prostředků.

Vzhledem k tomu, že prostředky jsou poskytovány subjektu, který neprovozuje podnikání ve smyslu § 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, nejedná se o veřejnou podporu dle § 2 odst. 1 ani dle § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře a proto poskytování veřejné podpory ve formě, výši, za účelem a podmínek, které byly popsány v předložené žádosti nenaplňuje podmínku narušení nebo hrozby narušením hospodářské soutěže v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské Unie.

V. *Závěr*

Dne 14.5.2001 bylo účastníku řízení doručeno vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, případně navrhnout jeho doplnění. Tohoto práva se dne 14.5.2001 vzdal s tím, že nenavrhuje žádná doplnění.

Poučení o odvolání :

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dnů ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru veřejné podpory v Brně, Joštova 8. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Kamil Rudolecký
pověřený řízením odboru veřejná podpora

Obdrží:

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
k rukám Ing. František Šuranský
ředitele odboru jaderné energetiky
110 15 Praha